

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

NGUYỄN KIÊN

Trong làng

TẬP TRUYỆN

Vụ mùa chưa gặt

TẬP TRUYỆN NGẮN

Trái cam trong lòng tay

TẬP TRUYỆN

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

NGUYỄN KIÊN

Trong làng

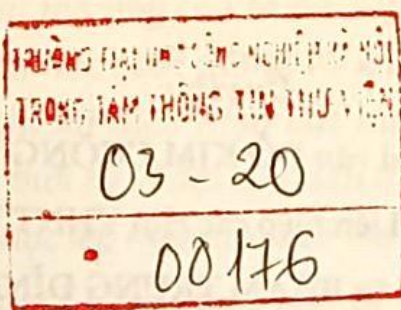
TẬP TRUYỆN

Vụ mùa chưa gặt

TẬP TRUYỆN NGẮN

Trái cam trong lòng tay

TẬP TRUYỆN

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà xuất bản Văn Học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn

Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà Văn thực hiện dự án “Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

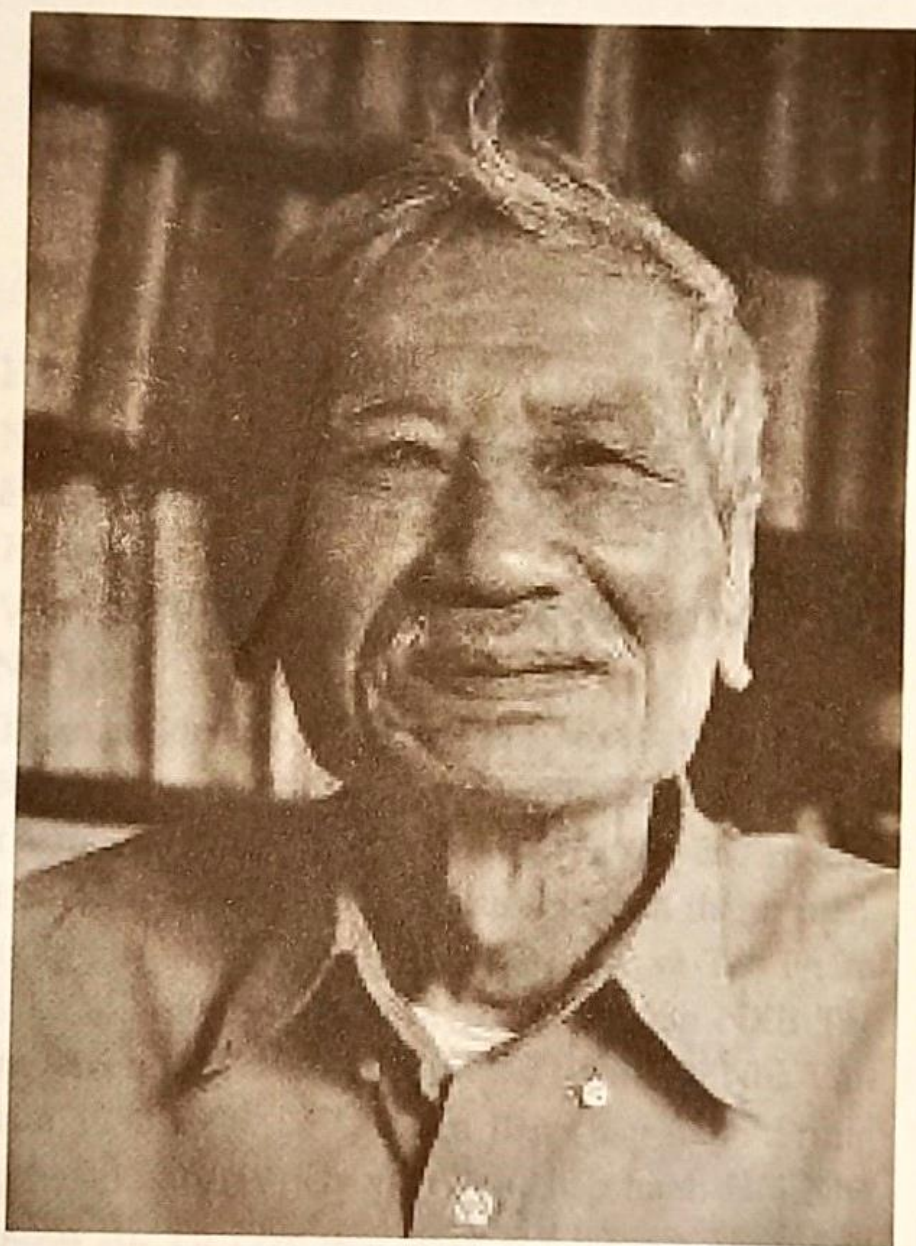
Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: “Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước”. Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà Văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà văn
NGUYỄN KIÊN
(1935 - 2014)

TIỂU SỬ

HỌ VÀ TÊN KHAI SINH:

Nguyễn Quang Hưởng. Sinh ngày 2 tháng 4 năm 1935.
Quê quán: xã Vạn Phúc, Hà Đông, tỉnh Hà Tây (nay thuộc TP Hà Nội).

VÀI NÉT VỀ QUÁ TRÌNH HỌC TẬP, CÔNG TÁC, SÁNG TÁC:

Tham gia kháng chiến chống Pháp từ 1947, là đội viên tuyên truyền xung phong thuộc Ban TTXP của Tổng bộ Việt Minh, sau thuộc Sở thông tin tuyên truyền liên khu Việt Bắc. Từng làm giáo viên, cán bộ Đoàn thanh niên, biên tập viên NXB Kim Đồng, Văn Học và Tác Phẩm Mới. Là tổ trưởng tổ văn rồi Tổng biên tập NXB Tác Phẩm Mới từ 1987-1990. Giám đốc NXB Hội Nhà Văn từ năm 1990-1996. Là Ủy viên Ban chấp hành Trung ương Đoàn khóa IV, Ủy viên Ban chấp hành Hội Nhà văn khóa III. Từ 1998 đến 2004: là Chủ tịch Hội đồng Văn xuôi Hội Nhà văn Việt Nam.

TÁC PHẨM CHÍNH ĐÃ XUẤT BẢN:

Các tập truyện ngắn in lại từ nhiều tập truyện ngắn đã in nhiều năm trước: *Trong làng* (1995); *Nơi xa* (1996); *Đáy nước* (1997); *Tác phẩm chọn lọc* (2003). Truyện vừa:

Lá rụng (1962); Chân sóng (1967); Ngày và đêm hậu phương (1970); Chặng đường nhớ lại (1984). Tiểu thuyết: Vùng quê yên tĩnh (1974); Nhìn dưới mặt trời (1981); Một cảnh đời (1992). Viết cho thiếu nhi: Những ngày đi lưu động (1956); Con gái người bán chim (1963); Năm tôi 13 tuổi (1977); Chú Đất Nung (đồng thoại, 1995, 1998, 2000).

GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC:

Giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật đợt I, năm 2001. Giải thưởng Hội Nhà văn năm 2001. Giải thưởng Văn học Đông Nam Á năm 2002.

Trong làng

TẬP TRUYỆN

TRONG LÀNG

Cái bể đựng nước mưa mái bằng của nhà anh Phúc, xã đội trưởng du kích, kể ngay bên nhà ông Thức, đêm nay bỗng trở thành một cái tổ ấm. Cái bể bị một mảnh moóc-chê phá sập, nằm ẩn sâu giữa những ngọn tre xoan bị bom đạn tiện gãy, rơi ngổn ngang ở quanh. Cũng may, phần còn lại mái không bị sập, hai bố con ông Thức liền đi vơ rơm rỗi, cỏ khô về trải vào lòng bể làm ổ nằm.

Lúc bấy giờ đã quá nửa đêm. Hai bố con đều mệt mỏi, chân tay không nhấc nổi lên nữa. Chị Thức, con gái út của ông, đặt mình xuống là cứ im như thế, không thấy nhúc nhích. Còn ông Thức vẫn ngồi ở phía dưới chân con gái, đôi mắt đăm đăm nhìn ra ngoài trời; đôi mắt già nua của ông càng ngày càng mờ và ướt, động có điều gì suy nghĩ là “cơn hỏa” lại bốc lên vầng vất. Đã mấy lần đầu ông gục xuống, thiếp đi. Nhưng hễ thiếp đi là ông bị đẩy ngay vào cơn mê hoảng, toàn những ý nghĩ hư hư thực thực vừa khủng khiếp, vừa đau đớn. Ông giật mình tỉnh dậy. Ông cẩu vào hai mi mắt đã cứng đờ của mình, cố chống lại tình

trạng nặng nề. Nhưng làm thế đầu óc ông cũng chẳng nhẹ nhàng hơn được chút nào.

Thế là làng Trung Nghĩa của ông bị triệt hạ rồi.

Cái làng Trung Nghĩa của ông nó nhỏ bé và ấm cúng làm sao. Nhưng nó nằm giữa ngã ba, chỗ con đường hàng tỉnh gặp đường quốc lộ. Nó là cái cửa mạch giữa khu du kích và vùng địch hoàn toàn tạm chiếm: Đã mấy năm nay ta và địch giằng co nhau, tranh nhau giữ cái cửa mạch không tên tuổi này.

Mỗi lần giặc càn quét, làng lại thêm tiêu điều xơ xác và sau đó sự sống hồi phục lại với một vẻ hoang dại, dữ tợn và bí hiểm ngày càng tăng. Một số người làng chết đi. Một số khác chạy trốn, có người trở về, có người không thấy trở về. Dần dần, cánh đồng làng cỏ dại cao chấm thất lưng và trở thành một khu rừng hoang, lối mòn vòng vèo lên xuống như đường núi. Nhưng trong làng vẫn còn một số gia đình ở lại. Họ sống khắc khổ nhưng bướng bỉnh như những nhành lúa bật từ giữa gốc rạ mùa trước đua chen với cỏ dại ngoài đồng. Du kích vẫn còn. Hầm bí mật vẫn còn. Nhà nọ vẫn ở cạnh nhà kia, và họ biết rằng trong số ở lại có cả Việt gian, chỉ điểm giấu mặt nhưng họ vẫn bảo vệ cán bộ.

Cho đến kỳ này, giặc lại huy động một lực lượng rất lớn chia làm ba cánh từ chốt Bằng, chốt Rẽ trên đường quốc lộ và chốt Cầu Đá Xanh trên đường hàng tỉnh tiến lại, bóp chặt lấy làng Trung Nghĩa.

Đêm hôm đó, chị Thức ở nhà có một mình nên lại sang ngủ ở nhà bố đẻ. Gần sáng, du kích bỗng nổi hiệu báo động. Cả làng choàng dậy và chỉ một loáng sau ai đã vào việc nấy: du kích tập hợp từng tiểu đội ở những địa điểm đã quy định, nhận mệnh lệnh chiến đấu. Ông già, đàn bà, con trẻ tay nải lên vai, luồn qua các đường hẻm chạy ra đồng, vượt xuống vùng dưới.

Nhưng trong trận này thế giặc mạnh quá, du kích được lệnh phải rút xuống hầm bí mật.

Chị Thức nhớ tới lời chồng dặn, liền kéo bố về ẩn ở hầm bí mật đào ngay cạnh chuồng lợn nhà mình.

Nấp hầm đã đầy lại nhưng vẫn nghe súng nổ âm âm, xen vào những tràng súng ta là từng loạt đại bác, moóc-chê cỡ lớn làm đất rung lên.

Một lúc lâu sau, tiếng súng lớn ngớt thì khói bắt đầu lùa vào hầm của bố con ông Thức. Khói vào rất nhanh và rất đặc tưởng chừng có thể quơ tay vơ được từng nắm và nắm nó lại thành cục được. Hai bố con phải dí mũi vào vách tìm những chỗ đất ướt mà thở. Nhưng nước cũng đang sôi xèo xèo trong đất. Vài mảnh đất trên nóc hầm bung ra, rơi xuống cổ họ bỗng rẫy.

Ông Thức hãy còn nhớ rõ lúc ấy ông có ý nghĩ, nhất định nằm chờ chết ở trong hầm, mặc cho chúng nó hun. Nhưng chị Thức bỗng đẩy vào lưng ông và nói:

- Đi ra nhanh! Có kẻ làm phản dẫn địch về phá làng!

MỤC LỤC

• LỜI NHÀ XUẤT BẢN.....	7
• TIỂU SỬ.....	11
TRONG LÀNG.....	13
Trong làng.....	15
Mẹ nuôi.....	49
Con chim nhỏ.....	79
Cửa sông.....	100
Đổm lửa.....	128
Lá rụng.....	154
Vực thẳm.....	255
Mùa xuân.....	282
Những đứa con.....	303
Đọc “Trong làng” (Phạm Hồ).....	323
VỤ MÙA CHƯA GẶT.....	329
Đồng tháng năm.....	331
Người yêu ngày trước.....	352

Những người đàn bà ở làng	374
Tiếng sóng khuya	397
Vụ mùa chưa gặt	422
Đất bạc màu	454
Anh Keng	479
Kỷ niệm ruộng đất	516
“Vụ mùa chưa gặt” - tập truyện của Nguyễn Kiên (Hà Minh Đức)	531
TRÁI CAM TRONG LÒNG TAY	543
Trái cam trong lòng tay	545
Đáy nước	572
Hai mẹ con và người thứ ba	613
Lãng	656
Ngày xưa có một bà già... ..	696
Ai đưa em đến chốn này?	732
Miếu hoang	753
Nụ cười	768
Lẽ đời là thế	789
Cơn khát	810
Thuế làm người sang trọng	825
Sự tích mơ hồ	843
Ngôi sao lạc cuối trời	859
Giấc mơ đen	873
Quãng vắng	904
Đám cháy	922

Nào ai xa lạ.....	934
Buổi giao thời.....	955
Những mảnh vỡ.....	1024
Bụi.....	1044
Những hạt cỏ.....	1059
Về truyện ngắn Nguyễn Kiên (Tô Hoài).....	1098